

А - Интегрирана еколошка дозвола

Име на компанијата	Швис - Метход ДООЕЛ
Адреса	с. Чеграње 1230 Гостивар

Број на дозволата

Дозвола бр.11- 7244 / 1 од 20.08.2009 г

Содржина

Речник на користени поими	2
Вовед	6
Дозвола	10
1 Инсталација за која се издава дозволата	11
2 Работа на инсталацијата	14
2.1 Техники на управување и контрола	14
2.2 Суровини и потрошувачка на ресурси (вклучувајќи и вода) ...	18
2.3 Оперативни техники	18
2.4 Заштита на површинските и подземните води	19
2.5 Ракување и складирање на отпад	20
2.6 Рециклирање на отпад и одлагање	21
2.7 Ефикасно користење на енергијата	22
2.8 Спречување и контрола на несреќи	22
2.9 Бучава и вибрации	24
2.10 Мониторинг	24
2.11 Престанок со работа	25
2.12 Инсталација со повеќе оператори	27
3 Документација	28
4 Редовни извештаи	31
5 Известувања	33
6 Емисии	35
6.1 Емисии во воздухот	35
6.2 Емисии во почвата	38
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	38
6.4 Емисии во канализацијата	38
6.5 Емисии на топлина	39
6.6 Емисии на бучава и вибрација	39
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	40
8 Услови надвор од локацијата	41
9 Програма за подобрување	42
10 Договор за промени во пишана форма	45
Додаток 1	47
Додаток 2	48
Додаток 3	49

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите.
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа дозвола
БПК	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ВОЈ	Вкупен органски јаглерод
Ден	Секој период од 24 часа
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Дневно	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за “ноќно време”).
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во писмена или електронска форма кој се бара со оваа дозвола.
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 од Законот за животна средина
ГХ/МС	Гасна хроматографија / Масена спектрометрија
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	е масата, изразена во смисла на одредени специфични параметри, концентрацијата и/или нивото на испуштање, кои не смеат да бидат надминати во текот на еден или повеќе временски периоди.
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
ГсКС	Геосинтетски композитен слој

ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
Инцидент	<ul style="list-style-type: none"> (i) итен случај; (ii) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа дозвола; (iii) секое надминување на дневниот капацитет на опремата за ракување со отпад; (iv) секое ниво, дадено во ова дозвола, а е достигнато или надминато, и (v) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за индустриски не опасен отпад од член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад;
Инсталација	<p>Согласно дефиницијата за “инсталација” од член 5 од Законот за животна средина :</p> <ul style="list-style-type: none"> - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИОС	Испарливи органски состојки
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
Леq	Еквивалентно континуирано ниво на звук
Локација чувствителни на бучава (ЛЧБ)	Секоја резидентна куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
Македонски каталог на отпад / Листа на видови отпади	Листа на видови отпади, Службен весник бр.100/05

МДКе	Максимална дозволена концентрација на загадувачки материји во гасовите кои се емитираат.
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали.
Надлежен орган	Тело одговорно за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри достапни техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела.
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот
Одржува	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да извршува функцијата.
Оператор	Согласно дефиницијата за Операторот од член 5 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активността или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активността.
ПАЈ	Полициклични ароматични јаглеводороди
PCDD/F	Полихлорирани дибензо диоксини/фурани
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК.
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа дозвола се однесува на прилози поднесени како дел од оваа дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти.
ПСОВ	Пречистителна станица за отпадни води
ПУЖС	Програма за управување со животната средина
ПУР	План за управување со ризици
ПУРЗ	План за управување со ризикот по затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има дозвола/е овластена да работи.

РИПЗМ	Регистер на Испуштање и Пренос на Загадувачки Материји.
РК	Растворен кислород
СЧ	Суспендирани честички
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миење и кантината во инсталацијата.
СИСП	Спектроскопија со индуктивно спрегната плазма
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено.
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. И.С. ЕН, ИСО, ЦЕН, БС или еквивалентно).
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm ³ .
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
ТЕQ	ПЦДД/Ф токсичен еквивалент
ЦЕН	Comité Européen De Normalisation – European Committee for Standardisation.

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола, односно дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање дозвола за усогласување со оперативен план („Службен весник на РМ бр.89/2005 ") до одобрено ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
Нема	/	/

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
Нема	/	/

Основната дејност на инсталацијата "Швис Метход"с.Чегране, Гостивар е производство на внатрешни и надворешни дисперзни, пластифицирани, силиконски, минерални фасади.

Технолошкиот процес е поделен на два одделни процеси:

- а). Производство на течни производи
- б).Производство на прашкасти производи

Производство на течни производи - со вилушкар се дотураат од магацин за репро материјали во погон за производство на течни производи сировини потребни за производство, според однапред дадена рецептура.Размерувањето на сировините се мери на електронска вага. Размерените производи со вилушкар се подигаат на платформа од која се врши дозирање во дисолвер тип. Дисолверот се состои од вертикално поставена мешалка во казан инокс, со волумен над 5000литри, и има капак кој по дозирањето се затвара, така да при мешање истиот е зтворен. Мешањето трае 20 минути, откога сите компоненти ќе бидат дозирани. По завшување на мешањето, се подига капакот и мешалката.

На долниот дел од казанот има вентил за автоматска празнење кој е поврзан со вага и лента на која се редат кантите кои се полнат според однаоред наштелувана килажа од 25 или 5 кг. Наполнетите канти се редат на ЕУРО палети и со вилушкар се носат во магацин за готови производи и се складираат.

Производство на прашкасти производи - Со вилушкар се дотураат од магацин за репро материјали во погон за производство на прашкасти производи сировини потребни за производство, според однапред дадена рецептура.

Размерувањето на сировините се мери на електронска вага.Размерените производи со вилушкар се подигаат на платформа од која се врши дозирање во мешалка за

прашкати производи. Мешалката е хоризонтална со отвор од горната страна за дозирање и капацитет од 2500 до 3000 кг. Мешачот е во форма на полжав поставен во хоризонтална положба. Мешалката има капак кој по дозирањето се затвара, така да при мешање истиот е затворен. Мешањето трае 20 минути, откако сите компоненти ќе бидат дозирани. По завршувањето на мешањето, со помош на пнеуматска пумпа готовиот производ се префрла во силос од каде се врши автоматско полнење на вреките 25 кг или 30кг. Килажата и празнењето т.е полнењето се вршат (контролираат) компјутерски. Потоа наполнетите вреќи се редат на ЕУРО палети и со вилушкар се носат во магацин за готови прашкати производи и се складираат.

Производството се одвива по швајцарска лиценца и е контролирано од технички лица од Швајцарија.

Суровините се набавуваат од: Р Македонија(70%), Швајцарија и ЕУ. Главни пазари за пласирање на производите се: Швајцарија, ЕУ и Македонија. Постои тенденција за проширување на пласманот на пазарите во соседните земји.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежен орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адресата **бул.Гоце Делчев бб, МТВ 10 спрат, 1000 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги постави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. Со цел да му овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот истите јасно ќе ги дефинира и ќе наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган ќе одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, операторот треба да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање Бр.	Добиено	
Барање Бр.11 - 4610/1	01.07.2008	Доставеното барање имаше недостатоци во поглед на комплетирањето
Известување до Швис - Метход бр.11-4610/2	10.07.2008	Напишано е известување до Швис - Метход за приемот на барањето
Барање за Дополнување Бр. 11 - 4610/4	11.12.2008	Напишан е прв заклучок за Дополнување на Барањето.
Прво дополнување на барањето Бр.11 - 4610/5	22.12.2008	Доставено е првото Дополнувањето на Барањето
Известување до Швис - Метход бр.11-4610/6	31.12.2008	Напишано е известување до Швис - Метход за приемот на дополнувањето
Известување и доставање на прилог, примерок од барањето од Швис - Метход с.Чегране. бр. 11 - 4610 /3	15.03.2008	Известување И доставување на примерок од барањето до државен инспекторат за животна средина.
Објавување на Барањето на Швис - Метход бр.11-2601/4	18.03.2009	Извршено е објава на Барањето во дневен весник Лајм и Вечер
Известување до надлежните институции во врска со барањето бр.11- 2601/3	18.03.2009	Известени се надлежните институции во врска со барањето од Швис- метод с.Чегране
Записник од состанокот бр.11-3668/1	23.04.2009	Одржан е еден состанок
Второ Дополнување на барањето бр.11-3582/1	21.04.2009	Доставено е дополнување на барањето според одржаниот состанок
Известување за прием на дополнувањето бр.11-3582/2	30.04.2009	Напишано е известување за прием на дополнувањето
Заклучок до Швис – Метход бр.11-442/1	20.05.2009	Напишан е Заклучок за дополнување на барањето.
Трето Дополнување на барањето бр.11-4595/1	27.05.2009	Доставено е трето дополнување на барањето
Објавување на Нацрт Дозволата	25.06.2009	Објавување на Нацрт дозволата
А- Интегрирана еколошка дозвола Бр.11-7244/1 за Швис - Метход	20.08.2009	Одлучено Позитивно

Дозвола

Број на дозвола

Дозвола бр.11- 7244/1 од 20.08.2009 г

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Сл. весник Бр 53/05, 81/05, 24/07, 159/08), го овластува

Швис - Метход ДООЕЛ с.Чегране Гостивар (“Оператор”),

Адреса	с.Чегране, 1230 Гостивар,
Поштенски код и место	с.Чегране, 1230 Гостивар
Земја	Република Македонија

Регистарски број на компанијата **02065993?- 8- 03- 000**

да раководи со Инсталацијата

Целосен назив на инсталацијата	Швис - Метход ДООЕЛ
Адреса	с. Чегране
Поштенски код Град	1230 Гостивар, Македонија

во рамките на дозволата и условите во неа..

МИНИСТЕР
Dr. Nexhati Jakupi

Датум

20.08.2009 год.

1 Инсталација за која се издава дозволата (УСЛОВИ)

1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1 (а) Основни активности		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување на оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Анекс 1 4.1.Хемиски инсталации за производство на базични органски хемикалии. 4.1(s) бои и пигменти 4.1(и) површински активни материи и сурфактанати.	Инсталација за производство на пластични, минерални фасади и бои	Проектиран производствен капацитет 1040 тони месечно.

- 1.2 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во границите на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.2	
Документ	Место во документација
Мапа на Швис – Метход с.Чегране, Гостивар	20 58 28 77 E 41 50 02 40 N

- 1.3 Инсталацијата не смее да работи над капацитетот наведен во барањето, без писмено одобрување на Надлежниот орган.
- 1.4 Во обележаниот дел, во рамките на локацијата, не се дозволуваат никакви активности, се додека не се изврши комплетна ремедијација на просторот.
- 1.5 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за Заштита на животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.
- 1.6 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола, Сите програми кои треба да се извршат според условите на оваа Дозвола стануваат дел од дозволата..

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во Дозволата ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во ИСКЗ барањето, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.1.1 : Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

2.1.2 Инсталацијата ќе ја контролира соодветно обучен персонал кој е целосно запознаен со условите на оваа Дозвола.

2.1.3 Копија од оваа Дозвола и оние делови од барањето кои се земени во предвид во оваа Дозвола ќе бидат во секое време достапни за целиот персонал кој извршува работата на која се однесуваат некои од барањата на Дозволата.

2.1.4 Менаџерот на инсталацијата или номинирано, соодветно квалификувано и искусно лице, во улога на заменик, ќе биде присутен во инсталацијата во секое време во текот на работата на инсталацијата или како што е поинаку назначено од страна на Надлежниот орган.

2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите на Дозволата, кои се релевантни на нивните должности и ќе бидат поткрепени со соодветна обука и писмени оперативни инструкции за да им се овозможи да ги извршуваат своите должности.

2.1.6 На внатрешната патна мрежа и работниот простор нема да има отпадоци и прашина. Во рамките на работните процедури, операторот ќе вклучи чистење на локацијата и елиминација на изворите на отпадоци и истекувања од прашина.

Систем за управување со животната средина

- 2.1.7 Операторот ќе воспостави и одржува систем за управување со животната средина (СУЖС). Рок за имплементација на системот е 18 месеци од издавањето на оваа дозвола¹. Рокот се однесува на сите компоненти од овој систем. СУЖС ќе се надградува на годишна база.
- 2.1.8 СУЖС како минимум ќе ги вклучува следниве елементи:
- 2.1.8.1 Структура на управувањето и известување
- 2.1.8.2 Распоред на целите и задачите за животната средина (РЦЗЖС)
- Операторот ќе подготви РЦЗЖС. Распоредот, како минимум ќе обезбеди преглед на сите операции и процеси, вклучувајќи и проценка на практичните опции за ефикасност на енергијата и другите ресурси, употреба на почиста технологија, почисто производство и превенција, потоа спречување, редукција и минимизирање на отпадот, како и вклучување на цели за намалување на отпадот. Распоредот ќе вклучува временски рамки за достигнувањето на поставените цели и ќе се однесува на период од минимум пет години. Распоредот ќе се разгледува годишно и сите измени треба да се пријават кај Надлежниот орган за нивно одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина.
- 2.1.8.3 Програма за управување со животната средина (ПУЖС)
- Операторот ќе му достави за одобрение на Надлежниот орган ПУЖС, вклучувајќи и временски распоред за остварување на целите и задачите за животната средина подготвени во условот 2.1.8.2. По одобрување на програмата, Операторот треба истата да ја постави и да ја одржува. Таа ќе содржи:
- Распределба на одговорностите за задачите;
  - Средства со кои тие може да се остварат;
  - Време во кое тие може да се достигнат.
- ПУЖС ќе се разгледува еднаш годишно и соодветните дополненија ќе се доставуваат до Надлежниот орган за одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина.

---

¹ Операторот заедно со барањето, како дел од оперативниот план ќе достави и предлог план за реализација на системот за управување со животната средина.

Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7(седум) години и ќе бидат достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.

2.1.8.4 Документација

- Операторот ќе воспостави и ќе одржува систем за документација на управувањето со животната средина што треба да биде одобрен од Регулаторот;
- Операторот ќе достави копија од оваа дозвола до секој вработен чии должности се поврзани со некои од условите на оваа дозвола.

2.1.8.5 Корективни мерки

Операторот ќе воспостави процедури за да се обезбеди превземање на корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата не се исполнети. Во процедурите ќе се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени прекршувања.

2.1.8.6 Подигање на свеста и обука

Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука за целиот персонал чија работа може да има значително вилјание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од обуките.

2.1.8.7 Програма за комуникација

Операторот ќе воспостави програма за подигање на јавната свест и обука за да се обезбеди дека јавноста може да добие информации во врска со состојбата на животната средина од Операторот во секое време.

2.1.8.8 Програма за одржување

Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата фабрика и соодветна придружна опрема која ќе има ефект врз состојбата на животната средина, врз основа на инструкциите кои се издадени од страна на производителите/добавувачите или инсталаторите на опремата. Операторот јасно ќе ја алоцира одговорноста за планирање, управување и извршување на сите аспекти од оваа програма на соодветните вработени лица.

2.1.8.9 Контрола на ефикасноста на процесите

Операторот ќе воспостави и одржува програма за да се обезбеди дека постои соодветна контрола на процесот во разни модули на работење. Програмата ќе ги идентификува клучните индикативни параметри за контрола на функционирањето на процесот, како и методи за идентификација за мерење и контролирање на овие параметри. Абнормалните услови во кои што се одвива процесот ќе се документираат и анализираат за да се идентификува било каква корективна активност.

2.1.8.10 Ревизија на управувањето со животната средина

Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за ревизија на управувањето со животната средина со цел да се провери дали:

- активностите за управувањето со животната средина се во согласност со програмата за управувањето со животната средина и дали тие се имплементирани ефикасно;
- ефикасноста на системот за управување со животната средина во исполнување на политиката за животна средина на инсталацијата.

За таа цел Операторот ќе подготви и одржува План за ревизија.

Планот за ревизија ќе се однесува на следните прашања:

- Специфичните области и активности за ревизија;
- Фреквенцијата на ревизија на секој активност и област, базирано на нивната природа и еколошко значење, како и на резултатите од претходната ревизија;
- Кој има одговорност за вршење ревизија на секоја активност и област;

- Услови кои треба да ги исполнуваат вработените;
- Протокол за вршење на ревизијата, кој може да вклучи користење на прашалници, листи на проверка, интервјуа, мерења и директни опсервации, се во зависност од природата на функцијата која се ревидира;
- Процедури за објавување на заклучоците од ревизијата, доколку инсталацијата превзела таква обврска.

2.2 Суровини и потрошувачка на ресурси (вклучувајќи и вода)

- 2.2.1 Операторот ќе направи преглед на ефикасноста на употребата на суровини во сите процеси, со особено внимание на намалувањето на создавањето отпад. Утврдувањето ќе се базира на најдобрите меѓународни икуства за овој вид на активност. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, ќе се инкорпорираат во Распоредот на цели и задачи за животната средина.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

- 2.2.2 Полните канти, буриња и други контејнери кои се чуваат за складирање на материјали ќе се чуваат одвоено од празните. Отпадот од амбалажата за масла ќе се чува одвоено од маслата кои се чуваат во безбедна област. Маслата кои се пакувани во буриња ќе се складираат во обезбедена област подалеку од магацинот за амбалажа од масла.

2.3 Оперативни техники

- 2.3.1 Со инсталацијата, како предмет на условите од оваа дозвола, ќе се работи со користење на техники и на начин кој е опишан во апликацијата на документацвијата, освен доколку на писмено не е поинаку договорено со Надлежниот орган.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

2.3.2 Операторот ќе го минимизира бројот на застои на операциите на инсталацијата.

2.4 Заштита на површинските и подземните води

2.4.1 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите јасно ќе бидат означени и соодветно одделени.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

2.4.2 Товарењето и растоварувањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа, заштитени од истурање и истекување.

2.4.3 Транспортните возила и другите транспортни системи редовно ќе се чистат и перат.

2.4.4 Операторот во складиштето ќе има соодветен капацитет на опрема и/или соодветни апсорпциски материјали за да го задржат и абсорбираат било кое протекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби апсорпцискиот материјал, истиот ќе се складира на соодветно место.

2.4.5 Сите садови, контејнери и буриња ќе бидат јасно означени за да се знае точно нивната содржина.

2.5

Ракување и складирање на отпад

- 2.5.1 Според условите од оваа Дозвола, Операторот ќе ракува и ќе го складира отпадот како што е опишано во Барањето или како што е поинаку писмено договорено со Надлежниот орган.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

- 2.5.2 Операторот ќе обезбеди дека отпадот, пред да се пренесе на друго лице, соодветно ќе се спакува и ќе се означи согласно Националните, Европските и било кои други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

- 2.5.3 Операторот треба да ангажира посебно лице за управување со отпад „ Управител на отпад“ лицето треба да поседува уверение за положен стручен испит за управување со отпад.

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Натронски и ПЕ вреќи од амбалажа	Продажба	Со селектирање	Внатрешно контролирана област
ПЕТ контењери од 1000 л	Продажба на заинтересирани лица	Со селектирање	Внатрешно контролирана област
Прашина	Селска депонија	Во џамбо вреќи	Внатрешно контролирана област

- 2.5.4 Отпадот ќе се складира на место посебно определено за тоа, соодветно заштитено против прелевање и истекување на течностите. Отпадот јасно ќе се означи и соодветно ќе се оддели.

- 2.5.5 Доколку не е одобрено напишено од страна на надлежниот орган, на операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со друг неопасен отпад.
- 2.5.6 Посебно треба да се внимава на отпадното трансформаторско масло од кондензаторите, кое содржи полихлорирани бифенили ПХБ, треба строго да се придржува на прописите за привремено заштитено складирање и јасно треба да се означи. Истото важи и за опремата која е контаминирана со ПХБ.
- 2.5.7 Како дел од ГИЖС, Операторот годишно ќе приложува план на кој се прикажани местата за складирање на отпадот.
- 2.5.8 Согласно активноста бр.19 од Оперативниот план ,операторот, ќе подготви програма за управување со отпадот, кој ќе го одобри надлежниот орган, со вклучени информации за условите на складирање, транспорт и одлагање и ако има потреба ќе обезбеди копии од договорите за продавање и превземање на отпадот.

2.6 Рециклирање на отпад и одлагање

- 2.6.1 Одлагањето и рециклирањето на отпадот на определеното место ќе се одвива само во согласност со условите на оваа Дозвола и во согласност со соодветните Национални и Европски законски регулативи и протоколи.
- 2.6.2 Отпадот кој се испраќа на рециклирање или на одлагање надвор од локацијата на инсталацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Отпадот ќе се транспортира од местото на активноста до местото за рециклирање/ одлагање на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и во согласност со соодветните национални и европски законски регулативи и протоколи.
- 2.6.3 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целокупна евиденција, која ќе биде отворена за инспекција од страна на овластените лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи како минимум следниве детали:
- Имињата на превземачот и транспортерите на отпадот.

- Името на лицата кои се одговорни за крајното одлагање/рециклирање на отпадот
- Крајна дестинација на отпадот
- Писмена потврда од приемот и одлагањето/рециклирањето на отпадот за било какви опасни материји кои се пратени надвор од локацијата
- Резултати од анализата
- Тонажи и МКО Код за отпадните материјали
- Детали за одбиените консигнации
- Тонажи и МКО код за отпадните материјали кои се рециклираат на лице место.

2.7 Ефикасно користење на енергијата

2.7.1 Операторот ќе изврши ревизија на енергетската ефикасност на локацијата во рок од една година од датумот на издавањето на оваа дозвола. Ревизијата треба да се повторува во интервали одредени од страна на Надлежниот Орган. Обемот на ревизијата треба да се договори со надлежниот орган.

2.7.2 Ревизијата ќе ги идентификува сите можности за намалување на употребата на енергијата и нејзино ефикасно користење, а препораките од ревизијата ќе бидат инкорпорирани во Распоредот на цели и задачи за животната средина и во рамките на извештајот специфициран во Додаток 2.

2.8 Спречување и контрола на несреќи

2.8.1 Операторот, во рок од една година од датумот на издавањето на оваа дозвола, ќе воспостави Политика за спречување на несреќи која ќе се однесува за опасностите на локацијата, особено во врска со превенциите на несреќите со можно влијание на околината. Оваа процедура треба да се разгледува на годишно ниво и да се ажурира според потребите.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

- 2.8.2 Операторот, во рок од 6(шест) месеци од датумот на издавање на оваа дозвола, ќе воспостави документирана Процедура за итни дејствувања, која ќе ги опфати сите ситуации кои би можеле да се случат на локацијата. Оваа процедура треба да вклучува одредби за минимизирање на ефектите врз животната средина од било која итна ситуација. Оваа процедура треба да се разгледува годишно и да се ажурира по потреба.
- 2.8.3 Операторот ќе изврши оценка на ризикот за да определи дали инсталацијата има потреба од објект за задржување на водата користена за противпожари. Операторот ќе ја поднесе оценката, наодите и препораките во врска со неа до Надлежниот орган заедно со соодветен извештај, во рок од 6(шест) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола.
- 2.8.4 Во случај да постои значителен ризик за испуштање на контаминирана противпожарна вода, Операторот треба, врз основа на наодите од оценката на ризикот, да подготват и имплементираат, во согласност со Надлежниот орган, соодветна програма за управување со ризици. Програмата за управување со ризици треба целосно да се имплементира во рок од 12 месеци од датумот на одобрување од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.5 Операторот ќе ги има предвид сите упатства подготвени за индустријата од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.6 Во случај на несреќа Операторот веднаш треба да:-
- го изолира изворот на било какви емисии,
  - спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегува од тоа.
  - го процени загадувањето на животната средина, ако го има предизвикано од инцидентот,
  - да идентификува и спроведе мерки за минимизирање на емисиите/нефункционарање и ефектите кои следуваат
  - го забележи датумот и местото на несреќата
  - извести Надлежниот орган и другите релевантни власти.
- 2.8.7 Операторот треба да достави предлог за одобрување до Надлежниот орган во рок од еден месец од несреќата која се случила или на друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да:

- идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата: и
- идентификува и постави било какви други активности за санација.

2.9 Бучава и вибрации

2.9.1 Во рок од 6(месеци), Операторот ќе изврши детален преглед на бучавата на локацијата. Точките на оценка на бучавата ќе бидат избрани во согласност со надлежниот орган. Понатаму, Операторот ќе врши годишен преглед на бучавата, според однапред подготвена и одобрена програма за бучава, со можност на измени и дополнувања на точките на оценка на бучавата. Програмата за преглед треба да се врши во согласност со методологијата која е специфицирана во било кој водич (документ) кој е издаден од страна на Надлежниот орган за изворите кои што се специфицирани во документацијата за апликација, особено за импулсивната бучава.

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

2.9.2 Доколку првиот преглед покаже дека бучавата може да предизвика непријатност кај локалното население, Операторот ќе подготви програма за намалување на емисијата на бучава, особено на импулсивната бучава. Таа ќе постави специфичните цели и временската рамка, заедно со опции за модификација, надградба и замена.

2.10 Мониторинг

2.10.1 Операторот во рок од 6(шест) месеци од издавањето на оваа дозвола треба да обезбеди:

- а) Безбедни и перманентни средства за пристап за да овозможи извршување земање примероци / мониторинг на емисиите;

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

- 2.10.2 Земањето примероци и анализата на сите загадувачи исто како и референтните мерни методи за калибрирање на автоматизираните системи за мерење треба да се извршат во согласност со ЦЕН стандардите. Ако ЦЕН стандардите не се достапни, ќе се користат ИСО, национални или меѓународни стандарди, кои ќе обезбедат собирање на податоците со еквивалентен научен квалитет.
- 2.10.3 Сите автоматски монитори и узоркувачи треба цело време да се во функција (освен во текот на одржување и калибрирање) кога се извршува активноста, освен доколку е договорено на писмено со Надлежниот орган алтернативно земање примероци или мониторинг за ограничен временски период. Во случај на нефункционирање на некој континуиран мониторинг, Операторот треба да контактира со Надлежниот орган што е можно побрзо со цел да се постави алтернативното земање примероци и мониторинг. За употреба на алтернативна опрема во случаи поинакви од итните ситуации, треба да се добие одобрение од Надлежниот Орган.
- 2.10.4 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува на начин кој ќе овозможи точен мониторингот на емисиите и испуштањата, како и задоволување на горенаведените стандарди.
- 2.10.5 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторинг, како и узоркувањето и анализата може да се дополнат или изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходно извршено тестирање.

2.11 Престанок со работа

- 2.11.1 По конечен или планиран прекин на употребата на целата или дел од локацијата каде што се изведува активноста во период подолг од 6(месеци), Операторот во договор со надлежниот орган ќе ја предаде локацијата безбедно, односно доколку е потребно ќе се отстрани целата почва или дел од неа, објектите или опремата или секој отпад, материјали и други супстанции кои може да предизвикаат загадување на животната средина.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Барање	Барање за бр.11-4610/1	01.07.2008
Дополнување	Дополнување на Барањето бр.11-4610/5	22.12.2008

План за престанокот со работа и управување со остатоците

- 2.11.2 Во рок од 24 (месеци), Операторот треба да подготви детален план со финансиски податоци за престанок со работа на инсталацијата или затворање на целата или дел од локацијата. Планот ќе биде одобрен од страна на Надлежниот орган.
- 2.11.3 Планот треба да биде ревидиран годишно и за предложените дополнувања да се извести Надлежниот орган и истите да бидат дел од ГИЖС. Не смее да се имплементира ниту едно дополнување на планот без претходно одобрување на Надлежниот орган.
- 2.11.4 Планот за управување со остатоците треба како минимум да го вклучи следново:
- Извештај за обемот на планот.
  - Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој обезбедува минимум влијание врз животната околина.
  - Програма за постигнување на наведените критериуми.
  - Доколку е релевантно, планот ќе вклучи тест програма која ќе прикаже успешна имплементација на планот за престанок со работа.
  - Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.
- 2.11.5 Во рок од 3(три) месеци од извршување на планот, Операторот ќе поднесе до надлежниот орган финален извештај за потврда кој ќе вклучи и сертификат за комплетирање на планот за управување со остатоци. Операторот треба да ги изврши сите потребни тестови и анализи, вклучувајќи и сертификат, онака како што бара Надлежниот орган, со цел да демонстрира дека не постои понатамошен ризик по животната средина.
- 2.11.6 Како дел од ГИЖС, Операторот треба да обезбеди годишен извештај за превземените или предвидените мерки во врска со спречување на штети по животната средина и да предвиди финансиски средства потребни за ремедијација која ќе следи по конечен престанок со работа и настанати инциденти.

2.11.7 Операторот ќе обезбеди јасна и детална проценка на ризикот од еколошка одговорност (ПРЕО), подготвена од независен и соодветно квалификуван консултант, што ќе ги опфати одговорностите/обврските од минатите и сегашните активности. Оваа проценката ќе ги вклучи одговорностите/обврските и трошоците за исполнување на ПУО/ПУРЗ. Во рок од 12 (дванаесет) месеци од издавањето на оваа дозвола операторот ќе достави извештај за одобрување до Надлежниот орган за оваа проценка. ПРЕО ќе се ревидира соодветно на потребите, за да се опфатат сите евентуални значајни промени на локацијата, но најмалку на секои 3(три) години по издавањето на оваа Дозвола; резултатите од ревидирањето ќе бидат опфатени со ГИЖС.

2.12 **Инсталација со повеќе оператори**

2.12.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само 1 (еден) оператор.

3 Документација

- 3.1 Документацијата (“Специфицирана Документација”) ќе содржи податоци за:
- секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
  - целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време ќе бидат достапни:
- Специфицираната документација;
  - Било кои други документи направени од страна на Операторот поврзани со работата на инсталацијата за која се издава дозволата (“Други документи”).
- 3.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.
- 3.4 Специфицираните и другите документи:
- ќе бидат читливи;
  - ќе бидат направени што е можно побрзо;
  - ќе ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.5 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа дозвола, како и 5(пет) години по престанокот на важноста.
- 3.6 За целиот отпад што е примен во или создаден од страна на инсталација, Операторот треба да чува записи (и истите ќе ги чува за време на валидноста на дозволата како и 5 пет години по нејзиното истекување).
- Неговиот состав или како што е соодветно, описот,
  - Најдобрата проценка на создадените количини;
  - Патеки по кои тој отпад се одлага;
  - Најдобрата проценка на количината пратена за преработка;

- Тонажа и МКО Код за увезените отпадни материјали и/или испратени надвор од локацијата за одлагање/ рециклирање.
  - Имињата на превземачот или на пренесувачот на отпадот, и нивните детали од дозволата за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го надлежниот орган кој ја издал и регистарски број на возилото).
  - Детали за крајната инсталација за одлагање/ рециклирање за отпадот, нејзината можност/соодветност да го прифати испратениот отпад, детали за нејзината дозвола и надлежниот орган одговорен за таа дозвола.
  - Писмена потврда за прифаќање и одлагање/преработка на опасен отпад испратен надвор од локацијата.
  - Детали од сите отпади испратени во странство за преработка и класифицирани како Зелени во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничеен транспорт на отпад (регулатива на Советот ЕЕЦ 259/1993, соодветно дополнета). Образложението за класификацијата ќе биде дел од документацијата.
  - Детали за сите одбиени пратки.
  - Детали за секое одобрено мешање на отпад.
  - Тонажите и МКО Кодот за отпадните материјали кои се рециклирани/одложени на локацијата.
- 3.7 Операторот ќе води евиденција за сите поплаки поврзана со животната средина, а се во врска со работата на инсталацијата. Секој таков запис треба да содржи детали за датумот и времето на поплаката, името на лицето кое се жали и детали за природата на поплаката. Исто така треба да се води евиденција за одговорот кој е даден на секоја поплака.
- 3.8 Операторот ќе воспостави и одржува систем за документација на управување со животната средина кој ќе биде одобрен од Надлежниот орган.
- 3.9 Операторот ќе дистрибуира копија од оваа Дозвола до целиот релевантен персонал чии должности се поврзуваат со било кој услови од оваа Дозвола.
- 3.10 Системите за транспорт ќе се контролираат и редовно ќе се врши инспекција, за да не настане дисперзија на материјалот или истекување. Операторот е должен да води и чува евиденција од инспекцијата.
- 3.11 Операторот е должен како минимум да ги чува следниве документи на локацијата:
- дозволите поврзани со инсталацијата
  - тековниот СУЖС за инсталацијата;
  - ГИЖС од претходната година за инсталацијата;
  - записи од сите прибирања на узорци, анализи, мерења, испитувања, калибрирања и одржување кое е

извршено во согласност со барањата на оваа Дозвола и целиот друг мониторинг кој се поврзува со перформансите во однос на животната околина на инсталацијата;

- целата кореспонденција со Надлежниот орган;
- ажурирани цртежи/планови на местото кои ја прикажуваат локацијата на клучните процеси и инфраструктурата на животната средина, вклучувајќи ги локациите за мониторинг и точките на емисија,
- ажурирани Стандардни Оперативни Процедури за сите процеси, постројката и потребната опрема кои влијаат на оваа Дозвола или на друг начин да се обезбеди стандардно работење на таквите процеси, фабрика или опрема кое не резултира со недозволена емисија во животната околина;

3.12 Горенаведната документација ќе биде достапна на Надлежниот орган за инспекција во секое време.

3.13 Операторот ќе води записи за секој инцидент. Овој запис треба да вклучува детали за природата, обемот и влијанието на инцидентот, како и причините што довеле до него. Евиденцијата треба да ги вклучува и превземените корективни активности за да се управува со инцидентот, да се минимизира генерираниот отпад и ефектот врз животната средина и да се избегне повторно случување. Операторот треба што е можно побрзо по известувањето за инцидентот, да му поднесе евиденција за инцидентот на Надлежниот орган.

4 Редовни извештаи

- 4.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.2 Извештаите ќе се поднесат како што е резимирано во Додаток 2, или на друг начин детално дадено во Дозволата.
- 4.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган, до 31- ви Март секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај, кој треба да биде одобрен од Надлежниот орган, треба да вклучи како минимум, информации специфицирани во следната Табела. Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола ќе биде подготвен согласно сите релевантни упатства издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат одобрени од страна на Надлежниот орган секоја година по референтната листа која што е специфицирана во Водич за ГИЖС од Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со било кои релевантни инструкции кои се издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесат како дел од ГИЖС.

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на суровини.
Преглед на забелешки (жалби/поплаки).
Распоред на цели и задачи за животната околина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Преглед на извештајот за мониторинг на бучава.
Преглед за мониторингот на животната средина.
Преглед на пријавени инциденти.
Преглед извештај за ефикасност на енергијата.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на суровини.
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода.
Извештаи за финансиски провизии кои се направени под оваа дозвола, менаџмент и структура на персоналот на инсталацијата и програма за јавно информирање.
Преглед на планот за управување со резидуи / Затворање, реставрација и план за управувањето со грижата за локацијата по нејзиното затворање.
Изјава за мерките во врска со превенцијата на штета врз животната средина и корективни мерки (Обврски кон животната средина).
Преглед за утврдување на ризикот и обврските кон животната средина (секои пет години или почесто како што е наложено од страна на релевантните промени на локацијата вклучувајќи и финансиско обезбедување.)
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган

5 Известувања

- 5.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.2 Операторот во рок од 24 часа од секое известување од условот 5.1 ќе достави до Надлежниот орган писмена информација за тоа известување согласно Додаток 1 од оваа дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додаток 1 од оваа дозвола. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Распоред, што е можно побрзо.
- 5.3 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за следното:
- перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.4 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
  - промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);

- за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен.

5.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата која ќе биде читлива за лицата кои се надвор. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На табелата јасно треба да бидат прикажани:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;
- Нормалното работно време;
- Името на имателот на дозволата;
- Телефон за контакт во итни случаи надвор од работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животната средина во врска со оваа инсталација.

5.6 Операторот ќе постави план на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање и истиот ќе биде поблиску до влезот на објектот. Планот треба ќе биде истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот ќе се менува, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

6 Емисии

6.1 Емисии во воздухот

6.1.1 Емисиите во воздухот од точките на емисија специфицирани во Табела 6.1.1 (определени во апликацијата како главна емисија) треба само да произлегуваат од изворите кои се специфицирани во таа Табела.

СЛЕДЕЊЕ НА ГРАНИЧНИ ВРЕДНОСТИ ЗА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ

Табела 6.1.2 : Следење на гранични вредности за емисии во воздух	
Параметар	
ПРАШИНА	
ГРАНИЧНИ ВРЕДНОСТИ	
Максимално дозволени концентрации (МДК)	
50 mg/ m ³ за 1 час	
Месечен мониторинг	

Граничните вредности се пропишани согласно Табела I, член 5 од Правилникот за максимално дозволени концентрации и количества и за други штетни материи што можат да се испуштат во воздухот од одделни извори на загадување од 1990 год.

- 6.1.2 Ограничувањата за емисиите во воздухот за параметрите и точките на емисија поставени во Табелите 6.1.2 - не треба да бидат надминати.
- 6.1.3 Операторот треба да врши мониторинг на параметрите кои се наведени во Табелите 6.1.2, од точките на емисија .
- 6.1.4 Операторот треба да подготви програма, која ќе ја одобри Надлежниот орган, за идентификација и намалување на фугитивните емисии. Оваа програма треба да биде вклучена во Програмата за управување со животната средина. Програмата треба да вклучи:
- Инвентар на фугитивните емисии во инсталацијата
  - тип на мерења и проценки (со утврдување на ограничувања за детекција)
  - фреквенција на мерење: на секои 6 (шест) месеци

- програмата треба да биде во функција не покасно од 31.12.2009 година.
- 6.1.5 Операторот треба, да подготви и приложи кај Надлежниот орган комплетен модел за дисперзија на воздухот. Моделот за дисперзија на воздухот треба да се однесува на тековната и на идната емисија.
- 6.1.6 Операторот треба, да инсталира мониторинг станица за амбиентален воздух, на локација која ќе биде дополнително договорена со Надлежниот орган. Мониторинг станицата треба да врши следење на ПМ10.
- 6.1.7 Операторот треба да направи детално скенирање/проверка на ефикасноста на системот на хауби и капацитетот за вентилација, за да се оптимизира големината на системите за намалување на емисијата на прашина.
- 6.1.8 Сите емисии од инсталацијата не смеат да содржат непријатни миризби надвор од границата на инсталацијата.

Моделирање на дисперзија во воздухот.

Операторот ќе обезбеди модел на дисперзија во воздухот за прашината. Дисперзиониот модел ќе се поднесе до надлежниот орган .

Влезни податоци за системот за дисперзионо моделирање

Треба да содржи :

Технички информации и информации за испусти;

- Локација (координати, GIS – Map Info, или друг програм)

Емисии;

- Хемиски соединенија (Прашина)
- Големина на дисперзирани честички
- Годишни временски серии (Yearly time series)

Времетраење на работа на инсталацијата (Running hours monthly)....

Метеоролошки податоци (тригодишни серии на податоци)

T2M	Temperature in °C
HUM	Relative humidity in %
CLOU	Total cloudiness, code 0,...,9 (octas)
TDEW	Dew-point temperature in °C

TWET	Wet-bulb temperature in °C
VISI	Visibility in meters
PRES	Sea level pressure in hPa
WWCODE	Present weather, code in SYNOP message 0,...,99
W1CODE	Past weather, code in SYNOP message 0,...,9
W2CODE	Past weather 2, code in SYNOP message 0,...,9
NH	Amount of lowest clouds, code 0,...,9 (octas)
CL	Type of middle clouds, code 0,...,10
HH	Height of the lowest clouds in meters
CM	Type of middle clouds, code 0,...,10
CH	Type of high clouds, code 0,...,10
WIDD	Wind direction in degrees (meteorological)
WIMS	Wind speed in m/s
GROUND	State of ground, code 0,...,9
PREC	Precipitation in mm/period, period may be 12 hours

- 6.1.9 Сите емисии во воздухот, освен пареа или кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки на перзистентна магла и перзистентен чад.
- 6.1.10 Сите емисии не треба да содржат видлив чад.

6.2 **Емисии во почвата**

Нема емисии во почва

6.3 **Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)**

Нема емисии во вода

6.4 **Емисии во канализацијата**

Нема емисии во канализацијата

6.5

Емисии на топлина

Нема емисии на топлина

6.6 Емисии на бучава и вибрација

- 6.6.1 Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).
- 6.6.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да се превзема во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.
- 6.6.3 Бучавата од инсталацијата не треба да доведува до зголемување на нивото на звучниот притисок(Leq,T) мерено на локации кои се осетливи на бучава во инсталацијата кои ги надминуваат граничните вредност(и) дадени во Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (Сл. Весник 64 од 1993 год.).

Емисии на бучава – Збирна листа на изворите на бучава

Извор	Емисиона точка , Реф.бр	Звучен притисок dBA на референтна одалеченост	Периоди на емисија	Гранична вредност dBA
Производна хала Бр.1	Во центар на халата	54.7	3	60-70
	На 5метри пред вратата	36	3	
Производна хала Бр.2	Во центар на халата	55.8	3	60-70
	На 5метри пред вратата	41	3	

За делови од постројката може да се користат нивоа на интензитет на звучност.

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

8   Услови надвор од локацијата

9 Програма за подобрување

- 9.1 Операторот ќе ги спроведе договорените мерки наведени во Табела 9.1.1, заклучно со датумот наведен во таа табела и ќе испрати писмено известување до Надлежниот орган за датумот кога било комплетирана секоја мерка, во рок од 14 дена од завршувањето на секоја од тие мерки.

Табела 9.1.1 : Програма за подобрување

Оз на ка	Мерка	Датум на завршување
9.1	<p>Активност бр.1 Нов систем за отпашување</p> <p>1.Опис : Набавка и инсталирање на систем за елиминирање на честички во воздухот (отпашување). Системот ќе биде од два независни дела , поставени во производната хала за прашкасти производи и халата за течни производи - во делот на дозирање на прашкасти супстанции .</p> <p>Основни карактеристики на системот : - Циклон за грубо отпашување - Вреќаст филтер за fino отпашување - Цевен систем од флексибилни цевки за ефикасно отпашување на целиот извор на прашина</p> <p>2.Предвидена дата за почеток на реализација : јуни 2009 година 3. Предвидена дата на завршување на активноста : ноември 2009 година 4. Вредност на емисии до и за време на реализацијата : 40 – 60 mg/Nm³ 5. Вредност на емисии по реализација на активностите : Согласно техничките карактеристики на уредите кои ќе бидат набавени и инсталирани се очекува емисијата да биде околу 10 mg/Nm³ 6.Промени во потрошувачката на електрична енергија Се очекува зголемување на потрошувачката , но во минимални количини . 7.Мониторинг: Параметар : Концентрација на прашина Медиум : Воздух Метода : Гравиметриска ; ISO 9096 и ISO 3966 Зачестеност : 4 пати годишно 8.Извештаи за мониторингот : Содржина на извештајот : - Приказ на технолошките карактеристики на постројката - Локација на мерни места , нивна карактеристика и инструменти со кои се извршени мерењата - Резултати од мерењата</p> <p>9.Вредност на инвестицијата : Предвидени средства до 5000 евра</p>	<p>Предвидена дата на завршување на активност : Декември 2009 година</p>

<p>9.2</p>	<p>Активност бр.2 Следење на состојбата со емисии во животна средина. Отпадна амбалажа</p> <p>1. Опис : Прилагодување на дрвената амбалажа (палети) од набавените суровини за амбалажа за готови производи , а се со цел на смалување на отпадот и заштеда . Се предвидува столарско одделение со прирачен алат .</p> <p>Основни карактеристики ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Расковување на постоечките палети - Прекројување - Изработка на соодветни палети <p>2. Предвидена дата на почеток на реализација : мај 2009 година</p> <p>3. Предвидена дата на завршување : август 2009 година</p> <p>4. Вредност на отпадот (годишно) до и за време на реализацијата , до 40 м3 дрвена отпадна граѓа</p> <p>5. Вредност на отпадот (годишно) по реализација на активностите до 2м3 дрвена отпадна граѓа</p> <p>6. Промена врз ефикасноста нема</p> <p>7. Мониторинг : Параметар : дрвена отпадна граѓа Медиум : количина на отпад Метода : мерење на волумен Зачестеност : 2 пати годишно</p> <p>8. Извештај од мониторингот Содржина на извештајот : - Измерен волумен на пристигнати палети во инсталацијата</p> <ul style="list-style-type: none"> - Измерен волумен на препаботени палети - Пресметковно добиен волумен на отпадна дрвена граѓа - Фреквенција на извештаите : 2 пати годишно - <p>9. Вредност на инвестиција , околу 2000 евра</p>	<p>Предви дена дата на завршу вање : Октомв ри 2009 година</p>
-------------------	--	---

Преглед на реализацијата на активностите од програмата за подобрување и финансирање

Реден. бр.	Активност	Финансирање
		2009
1.	Активност бр.1 Нов систем за отпрашување	5000 евра
2.	Активност бр.2 Прилагодување на отпадна дрвената амбалажа (палети)	2000 евра
Вкупно		7000 евра

10 Договор за промени во пишана форма

- 10.1 Кога својството “или како што е друго договорено написмено” се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
- 10.1.1 Операторот ќе достави до Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и
- 10.1.2 Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.
- 10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.
- 10.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работи поврзани со неа, а кои се од типот на:
- (i) Материјална промена или зголемување на:
    - природата или количината на било која емисија,
    - системите за намалување/третман или преработка,
    - опсегот на процесите што се изведуваат,
    - горивата, суровините, меѓупродуктите, продуктите или создадениот отпад, или
  - (ii) Било какви промени на:
    - инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со несакано еколошко влијание
    - набавувачите
    - кои би имале влијание врз животната средина
- ќе се изведат или ќе започнат со претходно известување за тоа, и со договор со надлежниот орган.

Забелешка

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што операторот ќе ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б ќе бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, ќе биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата ќе содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Известување за податоците за мониторинг

Параметрите за кои треба да се направат извештаи, во согласност со условите 4.1.2 од оваа дозвола се наведени во оваа Табела;

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка1	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од пет дена од инцидентот.
Мониторинг на воздухот	Тромесечно	Десет дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5 години, со годишно ревидирање	3 месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	
Ревизија за енергетската ефикасност	Еднаш	
Преглед на бучавата	Годишно	

Додаток 3

Отпади за одложување/рециклирање

Отпаден материал	Број од Европскиот каталог на отпад	Главен извор ^{2,3}	Количина		Преработка/одложување во рамките на самата локација (Начин и локација)	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач (Метод, локација и превземач)	Одложување надвор од локацијата (Метод, локација и превземач)
			Тони/месечно	м ³ / месечно			
Натронски И ПЕ бреќИ од амбалажа			0,4 т		Продажба		
ПЕТ контењери од 1000 л			3 ком		Продажба на заинтересирани лица		
Прашина			25 кг			Селска депонија	

² За секој отпад треба да се посочи основната активност/процес

³ Треба да се вклучи и отпадот прифатен на местото на локацијата за наменето искористување и одлагање на отпад

Детали за суровини, меѓупроизводи, производи, итн. Поврзани со процесите, а кои се употребуваат или содадени на локацијата.

Реф. Бр или шифра	Материјал/ Супстанција ⁴	Состав	CAS ⁵ Број	Категорија на опасност ⁶	Количина (тони)	Годишна употреба (тони)	Природа на употребата	R ⁷ - Фраза	S ¹² - Фраза
	Mowilith LDM 1871	Водорастворлива Дисперзија на база ПВА	Нема			17т	Дисперзни бои за	R-20	S-2
	Coatext P500	Антипена	Нема	Не се во категорија на		18.5т	Внатрешни и	R-22	S-8
	Arbocell	Хидроксиметилцелулоза средство за квасање	Нема	Опасни		31т	надворешни ѕидови	R-23	S-13
	Finntalk		Нема	материјали,		24,8т		R-25	S-20
	Loxanol 824	Триполифосфат	Нема	Сите се со		25т		R-36	S-22
	NaOH	25% раствор	Нема	Ознака		12т		R-37	S-24
	Agitan 260	Диспергатор	Нема	x<0.1%		23т		R-38	S-25
	TiO ₂	Бела боја - полнило	Нема	загадување		4т		R-43	S-26
	Полнило во разни грануляции	CaCO ₃ ; SiO ₂	Нема			58т	Прашкасти лепила за		S-28
	Цемент ПЦ 45	Портланд цемент	Нема			65т	керамички плочки		S-29
	Vinnapas	Етилен Винилхлорид	Нема			60т			S-37
	Acrysol DS72	Изотиазолин конзерванс воден раствор	Нема						

⁴ Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција

⁵ Chemical Abstracts Service

⁶ Закон за превоз на опасни материи (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на РМ 12/93)

⁷ Според Анекс 2 од Додатокот на Упатството